

# REFERAT Anlægs- og innovationsudvalget d. 02-05-2019

**Mødedato**           Torsdag d. 02. maj 2019 kl. 14:00

**Mødested**           Låsbyhøj, Kolding

**Mødedeltagere**   Karsten Uno Petersen, A, Anja Lund, V, Pia Tørving, A, Poul  
Fremmelev, A, Karsten Fogde, F, Anne-Marie Palm-Johansen,  
O, Carsten Sørensen, O, Henriette Schlesinger, V, Kurt Jensen, V

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Anlægs- og innovationsudvalgets besøg hos Lokalpsykiatri Kolding, Låsbyhøj.....                   | 3  |
| Råderum til investeringer 2019.....                                                               | 5  |
| Medicotekniske anskaffelser 2019.....                                                             | 9  |
| Udmøntning af ekstraordinære investeringsrammer.....                                              | 12 |
| Etablering af auditorium på Sygehus Lillebælt, Kolding.....                                       | 17 |
| Generalplanen for udbygningen af Esbjerg Sygehus, projektorganisation.....                        | 19 |
| Erfaringer med OPP, en evaluering af psykiatribyggerierne i Vejle og Aabenraa.....                | 21 |
| Ansøgning som referencested i EIP on AHA i 2019-2021.....                                         | 22 |
| Evaluering af WHINN 2018 og rammer for WHINN 2019.....                                            | 25 |
| Regional Udviklingsstrategi 2020-2023.....                                                        | 28 |
| Healthcare DENMARK - Etablering af besøgscenter for Sundheds- og Velfærdsinnovation i Odense..... | 30 |
| Mødeplan.....                                                                                     | 31 |
| Eventuelt.....                                                                                    | 32 |

# **Punkt 1: Anlægs- og innovationsudvalgets besøg hos Lokalpsykiatri Kolding, Låsbyhøj**

18/9764

## **Sagsfremstilling**

Udvalgets møde afholdes hos Lokalpsykiatri Kolding, Låsbyhøj.

Låsbyhøj er et nyetableret hus med fokus på mental sundhed - moderniseret og ombygget af Kolding Kommune og Region Syddanmark i fællesskab.

Den knap 110 år gamle bygning på den gamle markedsplads blev opført som ”De Gamles Hjem”, og rummer i dag inkl. en ny café- og forbindelsesgang ca. 6.200 m<sup>2</sup>. Den huser både kommunale og regionale tilbud til områdets borgere med sindslidelser, misbrug og udsathed - det er kort sagt et mentalt sundhedshus.

Her bor nu under samme tag en regional lokalpsykiatri (ambulant behandling af psykiatriske patienter), en kommunal socialpsykiatri, et alkohol- og stofmisbrugscenter og et unge- og familietilbud m.m.

Netop ved at samle kræfter og eksperter ét sted vil man få mulighed for at skabe et mentalt sundhedshus, hvor intentionen er at bidrage til øget selvværd for borgerne og øget sammenhæng i forløb. Der forventes en stor synergieffekt i forhold til medarbejdernes muligheder for større kendskab til hinandens indsatser og tilbud, et øget fagligt fællesskab og solidt grundlag for et tættere samarbejde på tværs af de kommunale og regionale funktioner.

Flytningen af Lokalpsykiatri Kolding fra Kolding Sygehus til Låsbyhøj markerer samtidig opfyldelsen af Udviklingsplanens intentioner om etablering af lokalpsykiatri i regionens større byer – væk fra sygehuse og senge, men tæt på borgerne og de på lokale, kommunale tilbud.

Byggeriet afleveres sidst i april og indflytning af de kommunale og regionale funktioner sker omkring månedsskiftet april/maj. Huset vil derfor endnu ikke være helt på plads når udvalget besøger stedet. Der vil senere - den 17. juni kl. 10 – blive afholdt en officiel indvielse, hvor huset i fuld drift vil kunne besigtiges.

Program:

Fra kl. 14 – 15 vil udvalget få:

- En orientering om forventninger og intentioner for det fremtidige samarbejde mellem region og kommune v/ sygeplejefaglig direktør Ole Rytto, psykiatrisygehuset.
- En orientering om byggeprocessen og det færdige resultat v/ specialkonsulent Heine Rasmussen, Projektorganisation for Byggeri.
- En rundvisning.

## **Indstilling**

Til orientering.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

## **Bilag**

Oplæg - præsentation Låsbyhøj, pkt. 1, 02-05-2019

## Punkt 2: Råderum til investeringer 2019

19/465

### Resumé

Konsolideringen af regionens samlede økonomi i 2018 frigør midler i 2019 til ekstraordinære investeringer i apparatur, bygningsmasse mv. Der fremlægges forslag til overordnet udmøntning af midlerne.

### Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2019 er fastsat nogle pejlemærker for den langsigtede økonomiske planlægning og styring i Region Syddanmark. I aftalen er samtidig tilslutning til, at Region Syddanmark aktivt arbejder for at forankre og implementere FN's verdensmål og den kommende klimastrategi i regionens opgaveområder /den løbende drift.

Et centralt element i den økonomiske strategi er så vidt muligt at undgå kortsigtede og uhensigtsmæssige ”stop and go”-situationer og fortsat at udnytte midlertidige råderum til at konsolidere regionens samlede økonomi. I aftalen er således forudsat, at frigjorte midler ved den løbende konsolidering fx kan anvendes til håndtering af uforudsete udgiftsstigninger og/eller investeringer i apparatur, it mv. samt vedligeholdelse af bygningsmassen. Midlerne kan samtidig anvendes til politisk højt prioriterede indsatsområder i relation til FN's verdensmål, klimastrategi, arbejdsmiljø, hygiejne og rengøring mv.

Et andet centralt element i strategien er, at der i forbindelse med ibrugtagningen af Nyt OUH skal sikres det nødvendige økonomiske råderum til dækningen af engangsudgifter til flytningen samt investeres i genanskaffelser af medicoteknisk apparatur. På den baggrund har regionsrådet på mødet januar 2019 godkendt fremrykningen af udvendige vedligeholdelsesarbejder for 68,5 mio. kr. samt gennemførelse af ”fast-track” af medicotekniske genanskaffelser for 300 mio. kr., finansieret af ny leasingramme på 50 mio. kr. afsat i budget 2019

På budgetseminaret marts 2019 er regionsrådet orienteret om regnskabet for 2018 og de perspektiver det giver i forhold til de samlede udfordringer på kort og mellemlangt sigt.

Regionens regnskab for 2018 viser samlet balance med et mindreforbrug på 4 mio. kr. i forhold til udgiftsloftet for drift. Indenfor årets udgiftsloft er der samtidig gennemført konsoliderende tiltag i form af fremrykning af medicinindkøb, genforsikring af tjenestemænd, indgåelse af licensaftale med Microsoft mv. I modsætning til 2018, hvor fremrykning af medicinindkøb til 2017 var en central forudsætning for at sikre balance i regionens økonomi, kan frigjorte midler i 2019 indgå i en politisk prioritering.

Over en flerårig periode aflaster tiltagene regionens drifts- og anlægsrammer med 483 mio. kr., heraf isoleret set 264 mio. kr. i 2019, jf. nedenfor

| Mio.kr.              | 2019    | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 og frem | I alt |
|----------------------|---------|------|------|------|--------------|-------|
| Konsolidering, drift | 196     | 43   | 43   | 17   | 116          | 417   |
| Konsolidering, anlæg | 68      |      |      |      |              | 68    |
| I alt                | 264     | 43   | 43   | 17   | 116          | 483   |
| Råderum 2019         | 150-250 | -    | -    | -    | -            | -     |

Regnskabet for 2018 peger ikke i retning af, at der i 2019 vil være betydelige vækstscenarier for sundhedsområdet, der overstiger det forventede ved godkendelsen af budget 2019. Fx er væksten i udgifterne til særligt dyr medicin pt relativt afdæmpet og under den langsigtede trend på 7 pct. årligt, ligesom væksten i udgifterne til almen praksis pt. ligger under det forudsatte niveau ved indgåelsen af ny overenskomst for området.

Foreløbige og dermed noget usikre skøn peger på, at en relativt afdæmpet udgiftsudvikling på blandt andet disse områder kan bidrage til et råderum på yderligere 150-250 mio. kr. i 2019. På regionsrådets møde juni 2019 forelægges årets første økonomi- og aktivitetsrapportering, og i den sammenhæng vil der foreligge gennemarbejdede og mere valide prognoser for økonomi og aktivitet i 2019.

Inklusiv den aflastning 2018-konsolideringen giver i 2019 og frem forventer administrationen således et midlertidigt råderum i størrelsesordenen 400-500 mio. kr. til politisk prioritering i 2019.

Planlægningen af flere af projekterne, herunder afholdelse af udbud mv., har længere tidshorisonter. For at sikre, at projekterne kan gennemføres med maksimal udgiftsvirkning i 2019, er der behov for en politisk prioritering og godkendelse af rammerne herfor på mødet maj i 2019.

Usikkerheden om det eksakte råderum i 2019 håndteres i den efterfølgende detailplanlægning af de enkelte tiltag og initiativer ved i nødvendigt/muligt omfang at udskyde enkelte projekter til 2020 og/eller leasingfinansiere disse. Skulle råderummet i 2019 vise sig mindre end aktuelt skønnet vil dette "worstcase" indebære, at frigjorte midler ved konsolidering i overslagsårene fra 2020 og frem vil være anvendt. "Bestcase" kan udgifterne finansieres indenfor årets udgiftsramme for 2019, og betydelige dele af midlerne for 2020 og frem kan således prioriteres på senere tidspunkt, fx med større fokus på indflytningsopgaven vedr. Nyt OUH end det er muligt på nuværende tidspunkt.

De anbefales, at der ekstraordinært afsættes midler til følgende overordnede initiativer, der samtidig kan bidrage til at forbedre driftsvilkårene for sygehusene:

| Mio. kr.                                        | 2019  | 2020 og frem |
|-------------------------------------------------|-------|--------------|
| Digitaliseringsstrategi                         | 26,5  | -            |
| Medicoteknisk apparatur (løft af rammer)        | 100   | -            |
| - Styrkelse af medicoteknisk driftsorganisation | 2,6   | 2,6          |
| Renoveringer og øvrige anskaffelser             | 300   | -            |
| Gældsafdragelse Sygehus Sønderjylland           | 25    | 0            |
| Pulje vedr. klimastrategi                       | 10    | -            |
| I alt                                           | 436,5 | 2,6          |

På regionsrådets møde 25. februar 2019 er Region Syddanmark's Digitaliseringsstrategi 2019-2021 godkendt. Strategien gennemføres indenfor de afsatte økonomiske rammer til digitalisering, idet der forudsættes tidsforskydninger for samlet 26,5 mio. kr. i perioden. Med henblik på at undgå disse forsinkelser er samtidig tiltrådt, at mulighederne for at tilføre strategien ekstra midler afdækkes i forbindelse med den løbende konsolidering af regionens økonomi.

#### Medicotekniske rammer 2019

På mødet januar 2019 godkendte regionsrådet leasingfinansiering af medicotekniske genanskaffelser for 300 mio.kr. Anskaffelserne skal generelt ses i lyset af, at der er behov for at løfte de medicotekniske rammer alene for at opretholde værdien af apparaturparken, og at der specifikt i forbindelse med indflytningen på Nyt OUH er behov for at øge genanskaffelsesniveauet.

I forlængelse heraf fremlægges på dagens møde forslag til prioriteringen af de ordinære medicotekniske rammer, der udover genanskaffelser kan understøtte anskaffelser af nyt apparatur, bl.a. af hensyn til forbedringer af kvaliteten i diagnostikken og behandlingen samt patientsikkerheden. Rammerne til ordinære medicotekniske anskaffelser er som udgangspunkt reduceret med årligt 130 mio.kr. i perioden 2017-2019 med henvisning til fremrykningen af medicotekniske anskaffelser i 2016.

I lyset heraf og med baggrund i sygehusenes ansøgninger til puljen for 2019 anbefales området tilført 100 mio. kr. Med henblik på at kunne imødekomme det øgede anskaffelsesbehov i 2019 anbefales Mediateknisk Afdeling tilført 4 årsværk, svarende til en årlig bevilling på ca. 2,6 mio. kr. I et flerårigt perspektiv skal ressourcetilførslen bidrage med mediateknisk rådgivning mv. til Nyt OUH frem mod ibrugtagningen af sygehuset.

#### Påbegyndelse af klimastrategi, arbejdsmiljø, hygiejne, renoveringer m.v.

I forlængelse af budgetaftalen for 2019 er sygehusene blevet bedt om at angive renoverings- og ombygningsbehovene med henblik på udarbejdelse af en langsigtet investeringsplan. Sygehusene er anmodet om at vurdere muligheder og behov i relation til påbegyndelse af klimastrategi, arbejdsmiljø, hygiejne samt behov for løbende renoveringer. Det skal bemærkes, at der er et vist overlap mellem kategorierne, særligt i forhold til renoveringsbehov og klimastrategi.

I vurderingen af tiltagene indgår endvidere, at de bidrager til at reducere udgiftspresset på centrale investeringsrammer frem mod ibrugtagningen af Nyt OUH, og således muliggør en skævdeling i flytteårene. Udmøntningen skal understøtte et nogenlunde ensartet vedligeholdelses- og bestykningsniveau mellem sygehusene, og skal derfor også ses i sammenhæng med verserende byggeprojekter og de bestykningsmuligheder det giver.

Det anbefales, at der prioriteres samlet 300 mio. kr. til renoveringsarbejder og øvrige anskaffelser.

#### Ekstraordinær gældsafdragelse Sygehus Sønderjylland

Netop i lyset af bestykningsmulighederne i verserende byggeprojekter og sygehuset samlede driftsmæssige udfordringer har Sygehus Sønderjylland anmodet om, at ca. 25 mio. kr. ekstraordinært prioriteres til nedbringelse af gæld oparbejdet i tidligere år fra 2005-2008. Inklusiv mindreforbrug på investeringsrammerne fra 2018 vil sygehuset herefter være gældsfri. I fordelingen af øvrige investeringsmidler er der taget højde herfor, idet sygehuset får en forholdsmæssig mindre andel af disse midler. Aftale med Sygehus Sønderjylland vedr. håndtering af de sidste rater af gældsafdragelsen vil blive indarbejdet i den budgettilpasning, der forelægges regionsrådet juni 2019.

#### Pulje til understøttelse af kommende klimastrategi

Med henblik på at understøtte realiseringen af den kommende klimastrategi på sundhedsområdet foreslås afsat pulje på 10 mio. kr. Puljen kan bl.a. understøtte øget fokus på strategisk energiplanlægning og regionens eget energiforbrug, herunder i forhold til regionens bilpark og transporter. Puljen udmøntes i forlængelse af vedtagelse af ny klimastrategi, og kan i nødvendigt omfang overføres til 2020.

De konkrete forslag til anvendelse af rammerne til medicotekniske anskaffelser samt ekstraordinære renoveringsarbejder/anskaffelser fremgår af øvrige sager på dagens møde.

De afledte bevillingstekniske konsekvenser af den samlede investeringsplan, herunder særligt fordelingen af de afsatte midler mellem drift, leasing og anlæg, udmøntningen til sygehusene mv., indarbejdes i en af året budgettilpasninger.

## **Indstilling**

Det indstilles at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At Digitaliseringsstrategien 2019-2021 tilføres 26,5 mio. kr.

At de ordinære medicotekniske rammer for 2019 tilføres 100 mio. kr.

At Medicoteknisk Afdeling tilføres helårligt 2,6 mio. kr. med henblik på at kunne håndtere et øget anskaffelsesbehov på området samt bistå Nyt OUH frem mod indflytningen på sygehuset.

At der afsættes 300 mio. kr. til ekstraordinære renoveringer og anskaffelser mv.

At 25 mio. kr. anvendes som ekstraordinært afdrag i Sygehus Sønderjylland på gæld fra tidligere år.

At der afsættes 10 mio. kr. til understøttelse af kommende klimastrategi

At udgifterne finansieres af frigjorte midler i 2019 ved konsolideringen i 2018

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.



## Punkt 3: Medicotekniske anskaffelser 2019

19/465

### Resumé

Sagen forelægges regionsrådet med henblik på udmøntning af de afsatte rammer i 2019 til større medicotekniske anskaffelser, inkl. udmøntning af 100 mio. kr. ekstraordinært tilført området i anden sag på dagsordenen

### Sagsfremstilling

Løbende investeringer i medicoteknisk apparatur mv. er en væsentlig forudsætning for, at sygehusene fortsat kan forbedre bl.a. kvaliteten i diagnostikken og behandlingen samt patientsikkerheden. Investeringer i apparatur bidrager samtidig til mere effektive arbejdsgange og understøtter derved sygehusenes omkostningseffektivitet.

I regionens langsigtede investeringsstrategi har det til og med 2018 været lagt til grund, at der årligt prioriteres 300 mio. kr. til løbende genanskaffelse og fornyelse af medicoteknisk apparatur. I det enkelte år har investeringsomfanget afvejet fra dette måltal, bl.a. som en følge af fremrykning af anskaffelser fra tidligere år, gennemførelse af nationale initiativer (fx Kræftplan IV) samt anskaffelse af nyt apparatur finansieret af nye byggerier.

Regionens samlede apparaturpark har i dag en samlet værdi i størrelsesordenen 4,0 mia. kr. Med en gennemsnitlig teknisk og teknologisk levetid for apparaturet på 10 år, skal der årligt investeres ca. 400 mio. kr. i medicoteknisk apparatur alene for at opretholde værdien af apparaturet, dvs. 100 mio. kr. mere end de aktuelt afsatte rammer til medicoteknisk apparatur.

Forud for indflytningen til Nyt OUH i 2022/2023 er der et særligt behov for et væsentligt øget genanskaffelsesniveau på OUH. Det har bl.a. sammenhæng med, at der i en periode er behov for at opretholde klinisk drift, inkl. apparatur, på to matrikler, at kalibreringen af noget af apparaturet vil strække sig over længere tid og at udgifterne til flytningen af apparaturet i nogle situationer overstiger apparaturets beregnede restværdi/restlevetid.

Hertil kommer behovet for at investere i egentlige nyanskaffelser, bl.a. afledt af ibrugtagningen af ny teknologi samt ambitioner om at sikre en relativt stor spredning af ny teknologi på alle regionens sygehuse. Ny teknologi understøtter således også ensartede behandlingstilbud samt udviklingen af attraktive faglige miljøer og selvbærende decentrale sygehusenheder, hvor behandlingen foregår tæt på patientens bopæl.

Med henblik på fortsat at kunne vedligeholde og opretholde værdien af apparaturparken mv. er der

i regionens budget for 2019 afsat en ny driftsramme på 50 mio. kr. årligt til at understøtte investeringer i apparatur, it, løst apparatur, vedligeholdelsesarbejder mv. På regionsrådets møde januar 2019 er på den baggrund godkendt leasingfinansiering af medicotekniske genanskaffelser for samlet 300 mio. kr., svarende til en leasingydelse på 50 mio.kr. årligt ved en afdragsperiode på 6 år. Årets leasingydelse beregnes på baggrund af afsluttede anskaffelser inden 1. juni 2019, og med henblik på at sikre, at der allerede i indeværende år skal forfalde en leasingydelse, er der planlagt et "fast-track" med gennemførelse af indkøbene inden denne dato.

Samtidig med effektueringen af "fast-track" af medicotekniske genanskaffelser har Medicoteknisk Afdeling i samarbejde med sygehusene iværksat en ansøgningsrunde med henblik på at prioritere de ordinære medicotekniske rammer for 2019. Udover medicotekniske genanskaffelser med længere tidshorisont for afslutningen af anskaffelsen end før 1. juni 2019, er det i denne ansøgningsrunde muligt at prioritere egentlige nyanskaffelser, fx for at understøtte indførelse af nye behandlingsmetoder, forbedringer af diagnostikken mv.

På regionens investeringsbudget er i 2019 som udgangspunkt afsat 195,4 mio.kr. til større medicotekniske anskaffelser i denne ansøgningsrunde. Heri er indregnet en midlertidig reduktion af rammen med baggrund i fremrykninger i 2016 samt frigjorte og overførte rådighedsbeløb som følge af leasingfinansiering af anskaffelser på rammen for 2018. I forbindelse med regionsrådets godkendelse af anskaffelse af nyt fælles digitalt patologi system er tiltrådt, at 6,2 mio. kr. af den samlede oprindelige reservation til formålet overføres til den medicotekniske ramme med henblik på anskaffelse af nye glasscannere.

Jf. anden sag på dagsordenen vedr. ekstraordinære anskaffelser anbefales de medicotekniske rammer yderligere tilført 100 mio. kr., finansieret af frigjorte midler ved konsolideringen i 2018. Det forudsættes, at anskaffelserne finansieres i driften via leasing. I samme sag er anbefalet, at Medicoteknisk Afdeling tilføres ekstra personaleressourcer med henblik at kunne løfte opgaven med et ekstra anskaffelsesbehov.

De samlede centrale rammer til medicotekniske anskaffelser udgør herefter 301,6 mio. kr., hvoraf 100 mio.kr. finansieres via leasing. For at sikre en optimal anvendelse af de samlede udgiftsrammer, kan det komme på tale senere at forelægge sag om ændring af fordelingen mellem drift og anlæg. Hertil kommer 80,2 mio. kr. på sygehusene decentrale rammer til mindre medicotekniske anskaffelser mv. (anskaffelser under 200.000 kr.)

Inden for disse rammer har sygehusene bl.a. prioriteret medicoteknisk apparatur til overvågning, kikkertundersøgelser, ultralydsundersøgelser, laboratorieanalyser, røntgen og stråleterapi.

Endvidere er der prioriteret anskaffelser på tværs indenfor dialyse- og laboratorieområdet.

I vedlagte bilag er nærmere redegjort for principperne for udmøntningen af de medicotekniske rammer samt den konkrete anvendelse af rammerne i 2019.

Prioriteringen for 2019 er gennemført med et to-årigt perspektiv, dvs. der er prioriteret apparatur for mere end de afsatte rammer for 2019. Herved sikres de, at der løbende er et "beredskab" til – om muligt og efter behov – at fremrykke anskaffelser på et senere tidspunkt.

I udmøntningen er indregnet forventede rabatter på 5 procent forbundet med gunstige udbudsforretninger mv.

## **Indstilling**

Det indstilles at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At de beskrevne principper for prioritering af de medicotekniske investeringsmidler for 2019 godkendes

At der meddeles anlægsbevilling på 201,4 mio. kr. til medicotekniske anskaffelser 2019, herunder kræftrelateret udstyr

At der frigives tilsvarende rådighedsbeløb i 2019 af rammen til medicotekniske anskaffelser i 2019 samt rammen til Kræftplan IV

At der meddeles en leasingramme på 100 mio. kr. til yderligere medicotekniske anskaffelser, finansieret af frigjorte midler ved konsolideringen i 2018.

At økonomidirektør Mogens Sehested Kristensen bemyndiges til – på baggrund af de godkendte principper – at foretage den endelige udmøntning af midlerne til medicoteknisk apparatur, herunder godkender licitationsresultater vedr. anlæg inden for den meddelte økonomiske ramme

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

### **Bilag**

Medicoteknik 2019 - principper mv.

## Punkt 4: Udmøntning af ekstraordinære investeringsrammer

19/465

### Resumé

I sag på dagsordenen er anbefalet afsat 300 mio. kr. til påbegyndelse af klimastrategi, investeringer i arbejdsmiljø og hygiejne samt gennemførelse af renoveringsarbejder. Sagen indeholder forslag til udmøntning af midlerne.

### Sagsfremstilling

Som en afledt konsekvens af konsolideringen af regionens økonomi i 2018 er frigjort midler på regionens drifts- og anlægsrammer i 2019. I anden sag på dagens møde anbefales afsat en samlet økonomisk ramme på 300 mio. kr. til gennemførelse af projekter, anskaffelser, renoveringsarbejder mv. af investeringsmæssig karakter, dvs. primært til engangsudgifter.

I forlængelse af budgetaftalen for 2019 er sygehusene blevet bedt om at angive renoverings- og ombygningsbehovene med henblik på udarbejdelse af en langsigtet investeringsplan. Sygehusene er anmodet om at vurdere muligheder og behov i relation til påbegyndelse af klimastrategi, arbejdsmiljø, hygiejne samt behov for løbende renoveringer.

Det skal bemærkes, at projekterne herudover bidrager til at sikre, at større, uforudsete renoveringsbehov på regionens sygehuse ikke ligger pres på regionens drifts- og anlægsrammer frem mod ibrugtagningen af Nyt OUH

Inden for disse overordnede rammer er sygehusene primo 2019 blevet anmodet om at komme med konkrete forslag til iværksættelse af nye initiativer mv. af investeringsmæssig karakter. Efter en kvalificering af ansøgningerne anbefales initiativer inden for følgende områder iværksat:

| Indsatsområde                           | Projekter (uddrag)                                                                                                                                                                  | Beløb       |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Tekniske installationer og renoveringer | Renovering af kloakker og rør (SLB, SVS, OUH), renovering elevatorer (SVS, SHS, SLB, OUH), ventilation og køl (SLB, SHS, OUH), El-forsyning (SLB, SHS), asbestsanering lofter (SVS) | 159 mio.kr. |
| Arbejdsmiljø & Sikkerhed                | Adgangskontrol (SLB), udskiftning ABA-/brandsikringsanlæg (SHS, SVS, SLB), opdatering af nurse- og patientkald (SVS)                                                                | 36 mio.kr.  |
| Hygiejne                                | Nye senge og sengeborde (SLB, Psyk.), automatiske sengevaskere (SLB, SHS), autoklaver (OUH), kabinetvaskere +udskiftning bækkenskyllere (SVS)                                       | 37 mio.kr.  |
| Klima, miljø & energi                   | Udskiftning til LED-belysning (SHS, SLB, SVS, OUH), kildesortering (Esbjerg)                                                                                                        | 7 mio.kr.   |
| Øvrige anskaffelser                     | Udskift trucks, sengelamper mv. (SHS), udskiftning Wifi (SVS), nye møbler (psyk.)                                                                                                   | 19 mio.kr.  |
| Særlige initiativer mv.:                |                                                                                                                                                                                     |             |
| • Nyt OUH                               | Bestykning af afdelingsarealer, switche, system Management mv.                                                                                                                      | 29 mio.kr.  |

|                                   |                                                                   |                |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------|
| • Ny<br>sengebygning<br>SVS       | Wayfinding, generel bestykning af lokaler, nyt<br>logistikkoncept | 25<br>mio.kr.  |
| I alt                             |                                                                   | 312<br>mio.kr. |
| Forudsatte rabatter: 4-<br>5 pct. |                                                                   | -12<br>mio.kr. |
| I alt                             |                                                                   | 300<br>mio.kr. |

Med henblik på at kunne gennemføre alle prioriterede projekter i 2019 forudsættes rabatter mv. i størrelsesordenen 4-5 %, der blandt andet tilvejebringes via fællesudbud, i den fortsatte kvalificering af projekterne og i nødvendig udstrækning ved tilpasning af projekternes omfang i forhold den økonomiske ramme.

Den samlede investeringsplan indebærer gennemførelse af samlet 311 større og mindre projekter indenfor de enkelte indsatsområder. En udførlig specifikation over de projekter, herunder initiativernes fordeling på sygehuse mv., fremgår af sagens bilag.

#### Tekniske installationer og renoveringer:

Med afsæt i udmøntningen af ekstraordinære investeringsmidler i 2018 og budgetaftale for 2019 er en analyse af renoveringsbehov på bygningsmassen i regionen blevet igangsat. Overordnet har formålet være at oparbejde et overblik over den generelle bygningsfysiske tilstand for den bygningsmasse, der ikke er dækket af kvalitetsfondsprojekterne og generalplans-projekter. Herved er dels skabt et grundlag for en ”her og nu”-prioritering af midlerne til større renoveringsprojekter , dels en mere langsigtet investeringsplan baseret på et ensartet vurderingsgrundlag.

På baggrund af sygehusenes indmeldinger om renoveringsbehov tegnes umiddelbart et billede af:

- Vigtigheden af at udnytte muligheden for at sikre finansiering af større renoveringsprojekter via årlige konsolideringsmidler i lyset af at den nuværende anlægsramme primært giver plads til de store generalplanprojekter, nye psykiatriprojekter og medicoteknik – det store antal renoveringsprojekter vidner om dette udækkede behov
- At der er behov for at investere yderligere i sikring af konsoliderede og moderniseret infrastruktur (både mht. forsyninger og logistik) – særligt på de arealer og funktioner, der ikke er omfattet af kvalitetsfondsprojekter og generalplaner. Dog vil udmøntning af 159 mio. kr. til dette område bidrage væsentligt til at reducere udfordringerne på dette område
- At der fortsat er mulighed for yderligere at energioptimere driften på sygehusene – der er en lang række projekter, der bevilges penge til i denne sag, der bidrager på denne dagsorden, men det vil fortsat være et område, der har behov for yderligere investeringer, ikke mindst hvis regionsrådet i forbindelse med en kommende klimastrategi sætter yderligere ambitiøse mål

Der vil blive arbejdet videre med bygningsanalysen med henblik på. at kunne indgå i forberedelse af investeringsbudget 2020 og i relation til arbejdet med klimastrategien

Renoveringsprojekterne skal bidrage til at understøtte en moderne og effektiv behandling med patienten i centrum gennem investeringer i opdatering af infrastruktur, logistik, forsyninger, belysning og forbedrede hygiejne og rengøringsforhold.

Der er overlap mellem de foreslåede renoveringsprojekter og det forestående arbejde med en klimastrategi for Region Syddanmark. Følgende eksempler illustrerer det beskrevne overlap mellem kategorien renoveringer og klima, energi og miljø:

- Ventilation og køl – på alle sygehuse gennemføres renoveringsprojekter på ventilation og køl mhp. at forbedre og energieffektivisere ventilation og køl
- Reducere energiforbrug til belysning – på flere sygehuse (SLB, SHS, Psykiatrisygehuset) gennemføres en udskiftning i stor stil til LED belysning
- Optimere styring af varme – og elforbruget – på flere sygehuse (SLB, Psykiatrisygehuset og SHS) udskiftes CTS anlæg/varmecentraler og renoveres elforsyningen for at sikre endnu bedre styring af el og varmekonsum
- Effektivisere tilførsel og afledning af vand/kølevand – der gennemføres en række renoveringsprojekter af kloakker, kølesystemer og øvrige rørinstallationer på sygehusene for at forbedre udnyttelse af vandressourcer og kølesystemer

Det skal bemærkes at fokus på energieffektivitet er ikke nyt. Aktuelt har regionsrådet sat standard for byggerierne på klima og bæredygtighedsområdet i form af de strategier og politikker, der er fastlagt for bygeområdet (og som adresserer verdensmålene 6, 7 og 12). Endelig er byggerierne allerede i dag underlagt nogle nationale byggeregler, der sætter høje standarder for klima og bæredygtighedselementerne i byggerierne.

Samlet anbefales afsat 159 mio. kr. til tekniske installationer og renoveringer.

#### Arbejdsmiljø & Sikkerhed:

Samlet anbefales afsat 36 mio. kr. til forbedring af arbejdsmiljø & sikkerhed på regionens sygehuse. Kategorien omfatter bl.a. lovpligtige forbedringer af adgangskontrollen på Sygehus Lillebælt, opgradering/udskiftning af ABA-anlæg til brandsikring på Sygehus Sønderjylland, opdatering af nursecall og patientkald på Sydvestjysk Sygehus samt ombygning af FAM i Aabenraa med ekstra venteværelse til patienter, der skal skærmes.

#### Hygiejne:

I budgetaftalen for 2018 er tilkendegivet, at anskaffelsen af arbejdsmiljø- og rengøringsvenlige senge og sengeborde ønskes fremmet i takt med fremdriften af sygehusbyggerierne. På den baggrund blev på regionsrådets møde august 2018 ekstraordinært prioriteret ca. 14 mio. kr. til senge og sengeborde til Odense Universitetshospital, Sygehus Sønderjylland, Sydvestjysk Sygehus og Psykiatrien.

I forlængelse heraf anbefales i 2019 prioriteret midler til nye senge og sengeborde i Sygehus Lillebælt samt yderligere senge til psykiatrien i Odense og Middelfart. Yderligere anbefales anskaffelse af sengevaskere, kabinetvaskere, udskiftning af autoklaver, anskaffelser af hygiejnevenlige møbler mv.

Samlet anbefales anvendt 37 mio. kr. til forbedring af hygiejne på regionens sygehuse.

#### Klima, miljø & energi:

Konsolideringer i tidligere år har haft særsomt fokus på forbedringer af energieffektiviteten og forøgelse af grøn energi, fx gennem etablering af solcelleanlæg på regionens sygehuse, udskift af pærer til LED-pærer mv.

Samlet anbefales afsat 7 mio. kr. til forbedringer indenfor området i 2019. Det omfatter yderligere udskiftninger af belysning til LED-pærer på flere sygehuse samt etablering af system til forbedring af kildesortering på Sydvestjysk Sygehuse. Udover forbedringer i håndteringen af risikoaffald vil projektet indebære forbedringer i medarbejdernes arbejdsmiljø samt øge trafikssikkerheden.

Med henblik på at understøtte den kommende klimastrategi er i anden sag på dagsordenen anbefalet etableret en klimapulje på sundhedsområdet på 10 mio. kr.

#### Øvrige anskaffelser:

Sygehusene har anmodet om, at der gennemføres øvrige mindre anskaffelser for samlet 19 mio.kr. Det omfatter flere mindre anskaffelser til Sygehus Sønderjylland (fx indkøb af kataraktbakker, sengelamper, udskiftning af trucks i varemodtagelsen), udskiftning af WIFI acces point samt udvidelse af Sterilcentralens it-system på Sydvestjysk Sygehus samt indkøb af nye møbler til psykiatrien.

#### Særlige initiativer mv.:

Afhjælpning af udstyrsspor – Nyt OUH: I forbindelse med godkendelse af sag vedr. ekstraordinære anskaffelser i 2018 blev afsat ramme på 30 mio.kr. til afhjælpning af udfordringer vedr. bestykningen af Nyt OUH, det såkaldte Udstyrsspor. Det var på daværende tidspunkt vanskeligt at komme med konkrete forslag til anskaffelser af løst inventar mv., der kunne afhjælpe de økonomiske udfordringer med bestykningen af det nye sygehus. Det blev derfor aftalt, at sygehuset fremrykkede øvrige anskaffelser mv. for samlet 14,7 mio. kr., der alternativt skulle være afholdt i den ordinære drift for 2019 eller efterfølgende år.

Nyt OUH vurderer, at det i 2019 er muligt at anskaffe løst inventar, it mv. til sygehuset for samlet 43 mio. kr., hvoraf 14,7 mio. kr. finansieres af frigjorte midler ved konsolideringen i 2018, netto 29 mio.kr.

Bestykning af sengebygning – SVS: Ultimo 2019 forventes sengebygningen i Esbjerg færdiggjort. Det egenfinansierede projekt har kun i begrænset omfang indeholdt midler til bestykningen af sengebygningen. Det har således været forudsat, at dette i betydeligt omfang skulle håndteres via ”genbrug” fra eksisterende sengebygning, eller finansieres via løbende prioriteringer indenfor eksisterende driftsrammer.

Samlet anbefales afsat 25 mio. kr. til den nye sengebygning. Bevillingen omfatter bl.a. ensretningen af skiltningen (wayfinding) generelt på sygehuset med ”for-dansket” tilgang (1. fase), indførelse af nyt logistikkoncept, hvor varesortimentet ændres til standardiseret tilgang, generel bestykning af lokaler (stuer, bad, personale- og møderum mv) samt etablering af åndehuller og vinterhaver til gavn for patienter og pårørende.

#### Økonomi og proces:

I forlængelse af regionsrådets behandling af den foreliggende sag vil de enkelte forslag blive nærmere kvalificeret i forhold til tidsplan, indhold og økonomi. Herunder skal vurderes, om anskaffelserne har en karakter, der indebærer, at der skal meddeles en anlægs- eller leasingbevilling til formålet, ligesom mulighederne for realisering af de forudsatte rabatter skal afdækkes i forhold til de enkelte projekter.

Bevillingerne til de konkrete projekter indarbejdes i de tilbagevende budgettilpasninger, ligesom der vil blive afrapporteret på status og fremdrift for projekterne. Ved eventuelle tidsforskydninger af projekterne forudsættes det håndteret ved fremrykninger af øvrige indkøb mv., således projekter får den planlagte udgiftsvirkning i 2019. Der oprettes særskilte kontoplaner for hvert enkelt projekt.

Ved renoveringsarbejder, der overstiger 2 mio. kr. godkendes byggeprogram eller licitationsresultat ved koncerndirektør Jørgen Bjelskou. Udbud, der gennemføres på baggrund af Region Syddanmark's byggehåndbog, vil indeholde krav til bæredygtigt byggeri. Dette vil generelt være indarbejdet i byggeprogrammet for relevante projekter, herunder krav om klimamæssige tiltag og energieffektive løsninger mv.

Afledte driftsbesparelser forbundet med gennemførelse af flere af projekterne opretholdes på sygehusniveau, bl.a. med henblik på at kunne håndtere opdrift som følge af demografipres mv., jf. regionens finansieringsmodel 2019.

## **Indstilling**

Det indstilles at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At der afsættes 159 mio. kr. til tekniske installationer og renoveringer på sygehusene.

At der afsættes 36 mio. kr. til arbejdsmiljø/sikkerhed projekter samlet på sygehusene.

At der afsættes 44 mio. kr. til hygiejne relaterede projekter samlet på sygehusene.

At der afsættes 19 mio. kr. til øvrige anskaffelser.

At der afsættes 29 mio. kr., netto, til bestykning af Nyt OUH.

At der afsættes 25 mio. kr. til bestykning af ny sengebygning i Esbjerg.

At den samlede investering finansieres af frigjorte midler i 2019 ved konsolideringen i 2018, jf. anden sag på dagsordenen.

At koncerndirektør Jørgen Bjelskou bemyndiges til at godkende licitationsresultater inden for den meddelte økonomiske ramme.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

## **Bilag**

Bilag - udmøntning investeringsmidler



## **Punkt 5: Etablering af auditorium på Sygehus Lillebælt, Kolding**

19/15520

### **Resumé**

På Sygehus Lillebælt Kolding er der behov for at skabe gode fysiske rammer til at huse og understøtte de faglige miljøer og læring. Der forelægges nu idéoplæg til regionsrådets godkendelse vedrørende etablering af auditorium på Sygehus Lillebælt, Kolding.

### **Sagsfremstilling**

For kontinuerligt at kunne give patienterne den bedst mulige behandling er det nødvendigt, at sygehuset og dets medarbejdere hele tiden udvikles og forbedres gennem tilegnelse af ny viden om patienter, sygdomme, behandling og sundhed. Vigtige elementer for at nå dette mål er et stærkt fokus på faglighed, læring, forskning og videndeling.

Sygehus Lillebælt prioriterer undervisning og forskning, og der påregnes en stor vækst i såvel antallet af professorer, som antallet af ph.d.-studerende. Sygehus Lillebælt blev i januar 2019 en del af Syddansk Universitetssygehus. Som en afledt konsekvens af det øgede fokus på forskning er der således et behov for at få etableret de gode fysiske rammer til mødeaktivitet, vidensdeling samt forskning og klinisk undervisning. Et nyt auditorium ved Kolding Sygehus vil spille en central rolle i at skabe disse rammer og vil være det naturlige samlingspunkt for ansatte, studerende, gæster og patienter.

Der findes i dag allerede adskillige mødefaciliteter på Kolding Sygehus, men der er et stort behov for faciliteter, som kan rumme store arrangementer og indeholder en fleksibilitet som gør at bygningen kan anvendes til mange formål og deltagerantal.

Sygehus Lillebælt ønsker derfor at etablere et auditorium med 150 siddepladser. For at skabe et fleksibelt rum vil selve auditoriet bestå af 2 sale, hver med en kapacitet på 75 pladser, hvor der er mulighed for at skabe sammenhæng på tværs af rummene ved brug af mobilvægge. Der etableres desuden, som en del af auditoriet, en foyer med kapacitet til 50 personer. Det nye auditorium kan danne rammen om for eksempel forelæsninger, internationale konferencer, forskning og undervisning for såvel eksterne og interne interessenter. Auditoriet placeres ved blok 14 på østsiden af den sydlige del af sygehuset ud imod Marielundsskoven.

Det nye auditorium budgetteres til 13,070 mio. kr. (indeks 144,5) fordelt på 4,5 mio. kr. i 2019 og 8,570 mio. kr. i 2020. Projektet finansieres gennem tilsvarende nedskrivninger af Sygehus Lillebælts egen investeringsramme i 2019 og 2020.

### **Indstilling**

Det indstilles, at anlægs- og Innovationsudvalget anbefaler regionsrådet

At idéoplæg for etablering af auditorium, på Sygehus Lillebælt, Kolding godkendes.

At der meddeles anlægsbevilling på 13,070 mio. kr. (indeks 144,5) til etablering af auditorium på Sygehus Lillebælt, Kolding.

At den meddelte anlægsbevilling vedr. Sygehus Lillebælts investeringsramme i 2019 nedskrives med 4,5 mio. kr.

At der afsættes og frigives rådighedsbeløb på 4,5 mio. kr. i 2019 og 8,570 mio. kr. i 2020 finansieret af Sygehus Lillebælts investeringsramme.

At koncerndirektør Jørgen Bjelskou bemyndiges til at godkende licitationsresultatet inden for den meddelte økonomiske ramme.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

### **Bilag**

Ideoplæg SLB Auditorium

## **Punkt 6: Generalplanen for udbygningen af Esbjerg Sygehus, projektorganisation**

09/3307

### **Resumé**

Generalplanen til udbygningen af Esbjerg Sygehus blev igangsat af regionsrådet i marts 2010 med det formål at omdanne Esbjerg Sygehus til et akutsygehus. Der udestår nu afslutning af Fase 2 ny sengebygning og Fase 3, primært renovering af eksisterende sengebygning.

Projektorganisationen indstilles til at fortsætte frem til 2022 for at varetage de resterende planlægnings- og styringsopgaver i tilknytning til afslutning af generalplanen på Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg.

### **Sagsfremstilling**

Generalplanen til udbygningen af Esbjerg Sygehus blev vedtaget af regionsrådet i marts 2010, med det formål at omdanne Esbjerg Sygehus til et akutsygehus, som et led i regionens samlede akutplan. Der er bevilget i alt 23,0 mio. kr. til projektorganisationen for generalplanen, idet det er en væsentlig forudsætning for et succesfuldt anlægsprojekt, at der etableres en robust, velfungerende, kompetent og ikke mindst beslutningsdygtig organisation, som til enhver tid matcher eksterne samarbejdspartnere.

Status på generalplanen er at Fase 1 med bl.a. etablering af fælles akutmodtagelse og laboratoriehus m.v. er gennemført og afsluttet med et mindreforbrug på 3,9 mio. kr., dertil kommer et afsat men ikke bevilget rådighedsbeløb på 6,3 mio. kr. Fase 2, der indeholder opførelse af en ny sengebygning og helikopterlandingsplads, planlægges taget i brug hen over årsskiftet 2019/2020. Desuden resterer det meste af den oprindelige Fase 3, dvs. renovering og udvidelse af dagkirurgisk center og renovering af den eksisterende sengebygning. Endelig er der i forbindelse med budget 2019 fra 2021 afsat yderligere 90 mio. kr. til renovering af den eksisterende sengebygning.

Det er en forudsætning for en succesfuld ibrugtagning af den nye sengebygning og helikopterlandingsplads at projektorganisationen følger indflytningen af sengebygningen til dørs. Desuden udestår der en række planlægnings- og styringsopgaver i forbindelse med byggeriet af fase 3, som varetages bedst af projektorganisationen for generalplanen.

Projektorganisationen indstilles derfor til at fortsætte frem til 2022 for at varetage de resterende planlægnings- og styringsopgaver i tilknytning til afslutning af generalplanen på Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg. Samlet set vurderes der behov for i alt 12,4 mio.kr til forlængelse af projektorganisationen

Forlængelsen af projektorganisationen finansieres indenfor de afsatte midler til generalplanen. De resterende 2,2 mio. kr. af den oprindelige bevilling til projektorganisationen indstilles suppleret med mindreforbruget på Fase 1 på 3,9 mio. kr. og de afsatte men ikke bevilgede rådighedsbeløb på 6,3 mio. kr. vedr. Fase 1. De i alt 12,4 mio. kr. (indeks 144,5) fordeles over årene 2019 – 2022.

### **Indstilling**

Det indstilles at anlægs- og innovationsudvalget anbefaler regionsrådet:

At projektorganisationen på Sydvestjysk Sygehus fortsættes til 2022.

At der meddeles tillæg til anlægsbevilling til generalplanens projektorganisation på 10,192 mio. kr. (indeks 144,5).

At den meddelte anlægsbevilling til generalplanens Fase 1 reduceres med 3,935 mio. kr. (indeks 144,5).

At der afsættes rådighedsbeløb på 1,192 mio. kr. i 2019 og 3 mio. kr. i årene 2020 til 2022, finansieret af uforbrugte rådighedsbeløb fra generalplanens Fase 1.

### **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Anlægs- og innovationsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

# **Punkt 7: Erfaringer med OPP, en evaluering af psykiatribyggerierne i Vejle og Aabenraa**

19/15440

## **Resumé**

Region Syddanmark har som en del af psykiatriplanen etableret nye psykiatriske afdelinger i Aabenraa og Vejle. Projektet i Vejle er udbudt og etableret som OPP og for at belyse effekterne af denne udbudsform sammenlignet med andre mere traditionelle udbudsformer har VIVE (Viden til Velfærd) sammen med Roskilde Universitet evalueret de to projekter.

Fokus i undersøgelsen er mere specifikt på at sammenligne, hvordan de to projekter klarer sig i forhold til omkostninger, kvalitet og innovation i de to byggerier.

Undersøgelsen præsenteres for udvalget på mødet.

## **Sagsfremstilling**

Dette er den første tværgående danske evaluering af OPP og derfor også den første systematiske analyse af, om OPP klarer sig bedre eller dårligere end en traditionel udbudsmodel for den samme type af offentligt anlægsbyggeri.

Begge projekter er psykiatriske sygehuse med voksen- og børnepsykiatri, projekterne er udbudt af den samme myndighed, de er udbudt med få års mellemrum og er stort set ens i størrelse, og begge projekter er opført i tilknytning til et somatisk sygehus. Evalueringsdesignet i rapporten bygger derfor på et tilnærmelsesvist naturligt eksperiment, hvor to meget sammenlignelige byggerier er opført ved brug af to forskellige udbudsmodeller. Designet gør det muligt at sammenligne erfaringerne fra OPP-psykiatriprojektet i Vejle med de tilsvarende erfaringer fra det offentlige anlægsprojekt i Aabenraa.

Den kliniske drift er ikke en del af OPP projektet i Vejle, idet den private part (OPP-selskabet) udelukkende har ansvaret for bygningen og de tilhørende servicefunktioner (rengøring, kantine, vedligeholdelse etc.).

Undersøgelsesarbejdet er gennemført i perioden fra 2012-2018.

Gert Frost, Chefkonsulent Region Syddanmark, Ulf Hjelm, projektchef VIVE, Jacob Kjellberg, Professor Health Econ og Ole Helby Petersen, Professor Roskilde Universitet deltager under punktet.

## **Indstilling**

Til orientering.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Til orientering. Oplæg vedhæftet.

## **Bilag**

Oplæg - Erfaringer med OPP - VIVE præsentation, pkt. 7, 02-05-2019

Oplæg - Erfaringer med offentlig-privat partnerskab, pkt. 7, 02-05-2019

## **Punkt 8: Ansøgning som referencested i EIP on AHA i 2019-2021**

18/6252

### **Resumé**

Region Syddanmark har siden 2013 været referencested i European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP on AHA) i perioder af 2 år. Den seneste periode udløber i starten af 2019, hvorfor det skal vurderes, om Region Syddanmark skal ansøge om at blive referencested i 2019-2021 også.

### **Sagsfremstilling**

Hvad er EIP on AHA?

Det Europæiske Innovationspartnerskab for Aktiv og Sund Aldring (EIP on AHA) blev igangsat i november 2011 af EU-Kommissionen. Målet var at skabe en frivillig samarbejdsplatform, hvor kommuner, regioner, private virksomheder, organisationer, uddannelsesinstitutioner og andre kunne samarbejde om at løfte de fremtidige udfordringer på sundhedsområdet og højne den sunde levealder.

Region Syddanmark har i begge programperioder været udnævnt som referencested med det højeste antal stjerner, senest i juli 2016, hvor Region Syddanmark blev udnævnt til 4-stjernet referencested, som kun i alt 8 ud af 74 referencesteder opnåede. Region Syddanmark har været eneste danske region, der har opnået 4 stjerner.

Målet med Syddanmarks EIP on AHA initiativer

EIP on AHA deltagelsen er en vigtig del af det internationale arbejde for Region Syddanmark.

Målet med deltagelse i EIP on AHA for Region Syddanmark er at bringe international viden og innovation til regionen, at involvere syddanske partnere i partnerskaber og EU-projekter samt at promovere regionens sundheds- og velfærdsteknologiske virksomheder og indsats. Samtidig er deltagelsen en indgangsvinkel til at få bedre kontakt til Europa-Kommissionen og derved mulighed for at præge fremtidige initiativer så de afspejler referencestedernes behov.

Region Syddanmarks EIP on AHA-deltagelse understøtter de politiske pejlemærker omkring forskning, innovation og udvikling i forhold til brug af viden og ekspertise fra andre sektorer og regioner internationalt. Samtidig kan indsatsen bidrage til udmøntningen af Region Syddanmarks innovationsstrategi, hvor samarbejde med eksterne aktører indgår som et af flere principper i strategien.

Udbytte og aktiviteter

Deltagelsen i EIP on AHA vurderes samlet set at have givet profilering og synlighed af det syddanske økosystem og den syddanske tilgang til sundhedsinnovation på europæisk niveau, givet adgang til et større og stærkere europæisk netværk samt præsenteret Region Syddanmark som en attraktiv samarbejdspartner.

Helt konkret har deltagelsen bidraget til at fremvise Region Syddanmarks innovationskompetencer via en række højtstående besøgsdelegationer herunder:

- Besøg af EU Sundhedskommissærer Tonio Borg og Vytenis Andriukaitis
- tiltrækning af internationale delegationer til WHINN (i alt 714 besøgende i 2016, 2017 og 2018).

- Delegationsbesøg hos Syddansk Sundhedsinnovation af flere end 600 besøgende siden efteråret 2016 i form af politikere, virksomheder, sundhedspraktikere og andre besøgende fra både Europa og resten af verden.

Adgangen til europæiske netværkspartnere har desuden gjort det lettere for Region Syddanmark at finde relevante samarbejdspartnere, hvilket f.eks. har muliggjort opbygning af projektkonsortier og indsendelser af ansøgninger til f.eks. Horizon 2020 projekter. Herunder er der senest opnået midler til projekterne DISH (Sygehus Sønderjylland) og Euriphi (Syddansk Sundhedsinnovation). Projekterne går ud på følgende:

DISH - Digital & Innovation Skills Helix in Health - skal udvikle et nyt koncept for færdighedstræning i teknologiske løsninger for sundhedsfagligt personale på sygehuset og i kommunerne med mål om senere udrulning på uddannelsesinstitutionerne. Projektet er finansieret af Erasmus.

EURIPHI – konsortium på tværs af 25 internationale sundhedsindkøbere, som skal identificere, hvilke behov der er for innovative indkøb inden for integrated care og rapid diagnostik i forhold til lungebetændelse med fokus på værdibaseret indkøb. Projektet er finansieret af Horizon2020.

Syddansk Sundhedsinnovation er desuden ved flere lejligheder blevet bedt om at præsentere regionens best practice-cases, og er senest i marts 2019 blevet anvendt som konsulenter af EU til at dele den syddanske ekspertise inden for telemedicin med 2 spanske regioner og hjælpe dem med at lægge en plan for udbredelse af telemedicin.

Ud over Syddansk Sundhedsinnovation har blandt andre OUH, Det Syddanske EU-kontor og Syddansk Universitet deltaget aktivt i netværkets aktiviteter.

Ansøgning som referencested i 2019-2021

Med forventet deadline i juni 2019 skal der igen ansøges om status som referencested fra 2019 til 2021. Der afventes i øjeblikket en offentliggørelse af en rammebeskrivelse for den nye programperiode.

Erfaringsmæssigt kræver det på tværs af syddanske partnere en væsentlig indsats i ansøgningsperioden med at beskrive de mange stærke syddanske initiativer inden for sundhedsinnovation, ligesom der efter udnævnelsen som referencested er behov for at lægge en indsats for at aktivere netværket og opnå resultaterne.

Fra 2016 til 2018 har det årlige budget for Syddansk Sundhedsinnovations varetagelse af referencesteds-funktionen og relaterede indsatser været på 250.000 kr. finansieret af Regional Udvikling.

Anlægs- og innovationsudvalget drøfter forslag om, at Syddansk Sundhedsinnovation på Region Syddanmarks vegne forbereder ansøgning om at blive udnævnt som europæisk referencested for EIP on AHA 2019-2021. Regionsrådet vil efterfølgende, efter ny behandling i anlægs- og innovationsudvalget, blive forelagt en sag med ansøgningen, når den er udarbejdet og indsendt, hvor ansøgningen og finansieringen indstilles endeligt godkendt.

## **Indstilling**

Til drøftelse.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Droftet.



## **Punkt 9: Evaluering af WHINN 2018 og rammer for WHINN 2019**

19/11269

### **Resumé**

Sagen samler op på Week of Health and INNovation (WHINN) 2018 med udgangspunkt i en ekstern udarbejdet evaluering. Samtidig orienteres udvalget omkring rammerne for WHINN 2019.

### **Sagsfremstilling**

#### **Baggrund**

Week of Health and Innovation – WHINN – er en internationalt orienteret konferenceuge med fokus på sundhed og innovation, der afholdes i Odense. I 2018 blev WHINN afholdt for fjerde gang, hvor et nyt koncept blev afprøvet. I stedet for en række selvstændige konferencer og aktiviteter, som WHINN tidligere var bygget op omkring, var der i 2018 mulighed for at lave en samlet tilmelding til integrerede konferencespør. Formålet var at skabe overblik og forsimple registreringen for deltagerne.

Deltagerantallet har varieret over de nu 4 år, som WHINN har været afholdt. I tidligere år var omkring halvdelen af WHINNs aktiviteter gratis, hvorimod WHINN i 2018 var baseret på betaling.

2015: 2.200 deltagere

2016: 1.369 deltagere

2017: 2.423 deltagere

2018: 947 deltagere

Udover antallet af deltagere indgår blandt andet erhvervsturisme og investeringsfremme som mål for WHINN. I 2018 estimeres det, at der var 500 hotelovernatninger og 7 virksomheder med konkret interesse for investeringer i Odense/Syddanmark.

Bag WHINN står et bredt partnerskab mellem Region Syddanmark, Odense Kommune, Welfare Tech, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Healthcare Denmark, Syddansk Universitet og yderligere tilknyttede partnere. WHINN er medfinansieret af Region Syddanmark ved Regional Udvikling samt Odense Kommune.

#### **Ekstern udarbejdet evaluering af WHINN**

Regional Udvikling har finansieret en ekstern udarbejdet evaluering, som COWI har gennemført blandt partnere og interessenter i forhold til WHINN 2018. Opsummerende viser evalueringen følgende:

- Organiseringen omkring WHINN 2018 er professionel, men der er behov for yderligere professionalisering af partnernes engagement.
- WHINN udmærker sig gennem et bred målgruppefokus, men der er behov for fokus på de enkelte delmålgruppers forventede udbytte af deltagelse på konferencen.
- Den klare tematiske opdeling af WHINN opleves som en klar forbedring, men det emne- og tidsmæssige overlap med E-sundhedsobservatoriet (stor konference med fokus på digitalisering) er en betydelig udfordring. Derudover er det en udfordring at sikre tilstrækkelig relevans hos grupperne.

- Det vurderes, at man med fordel kan begynde at afsøge muligheder for at sikre WHINNs økonomiske og organisatoriske forankring.
- Derudover noteres, at der er potentiale for større systematik i opfølgningen af deltagernes udbytte af konferencen.

Evalueringen findes i sin fulde form i bilaget.

#### WHINN 2019 - Hvordan er der arbejdet med anbefalingerne?

Styregruppen for WHINN har drøftet evalueringens konklusioner og anbefalinger, og gennemfører en række ændringer af rammerne for WHINN 2019. WHINN afholdes den 19-21. november 2019 og er således flyttet, så der ikke er tidsmæssigt overlap med E-sundhedsobservatoriet.

Temamæssigt er WHINN 2019 fokuseret og har hovedtemaet Better Healthcare Through Future Technology og der afholdes 5 conference-spor. For at sikre relevans for målgrupperne og opbygge et bredere netværk omkring WHINN er der lavet aftaler med en række faglige spydspidser, som er faglige garanter for indholdet på WHINN.

De 5 konferencespør (foreløbige titler) og tilknyttede faglige garanter er:

- Access to Care

Faglig garant er Erik Jylling (direktør, Danske Regioner).

- Digital Health

Faglig garant er John Crawford (konsulent, tidl. IBM Healthcare).

- Home Based Health

Faglig garant er Hasse Petersen (projektleder, Velfærdsinnovation Sjælland).

- Technology-ready Workforce (dansk spor)

Faglig garant er Mathilde Smith (sygeplejefaglig direktør, OUH) og Lotte Dalegaard Pedersen (direktør SOSU Syd).

- Robots and Drones in the Future

Faglig garant er Kasper Hallenborg (instituttleder, SDU).

Det er samtidig besluttet, at WHINN afholdes i Campus Odense-faciliteterne hos Syddansk Universitet, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Syddanske Forskerparker/Videnbyen herunder lokaler i Teknologisk Institut, Syddansk Sundhedsinnovation og Welfare Tech. Dette med formålet om at deltagerne i højere grad oplever Campus Odense-området. Samtidig opnås en væsentlig besparelse i forhold til tidligere udgifter til lokaler, AV-udstyr m.v.

Udstillingen på WHINN gennemføres i lokalerne hos Syddansk Sundhedsinnovation. Dertil kommer en række supplerende aktiviteter herunder delegationsbesøg, WHINN DINNER og øvrige sociale arrangementer m.v.

Politisk program

Der er lagt op til, at anlægs – og innovationsudvalget og digitaliseringsudvalget afholder fælles møde den 20. november 2019 som del af WHINN, hvor ansøgninger til en 15 mio. kr. pulje til automatisering og kunstig intelligens skal behandles. I den forbindelse udarbejdes der som tidligere år et særligt program for udvalget og øvrige regionrådspolitikere med mulighed for at blive introduceret til WHINN og konkrete sundhedsteknologier og -løsninger. Udvalget vil modtage yderligere informationer om dette program på et senere møde.

## **Indstilling**

Det indstilles:

At anlægs- og innovationsudvalget:

- tager evalueringen af WHINN 2018 til orientering.
- orienteres om rammer for WHINN 2019.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Til orientering.

## **Bilag**

COWI evaluering af WHINN 2018

## Punkt 10: Regional Udviklingsstrategi 2020-2023

19/2298

### Resumé

Der gives en status på arbejdet med den kommende regionale udviklingsstrategi 2020-2023.

### Sagsfremstilling

Som led i inputfasen for den regionale udviklingsstrategi har der i februar-marts 2019 været afholdt en række dialogmøder med kommuner og øvrige samarbejdspartnere og interessenter i regionen, ligesom FN's verdensmål som ramme for strategien har været drøftet internt i Region Syddanmarks stående udvalg. Forretningsudvalget besluttede på sit møde den 13. marts 2019, at overdrage indspillene fra disse drøftelser til udvalget for Regional Udvikling med henblik på indarbejdelse i den regionale udviklingsstrategi.

Der har været et godt fremmøde og en god dialog på møderne, hvor kommuner og andre samarbejdspartnere har tilkendegivet deres ideer og ønsker til strategien, herunder deres ønsker til samarbejdsflader på tværs af kommuner, region og andre samarbejdspartnere.

Det er blandt andet blevet fremhævet, at der fortsat er brug for at kunne sætte fælles dagsordener, og at udvikle fælles projekter i partnerskaber, der går på tværs af kommunegrænserne. Desuden er behovet for fælles analyser, vidensproduktion og vidensudveksling på tværs af regionen blevet fremhævet.

Følgende temaer er særligt blevet fremhævet i dialogen:

- Uddannelse og kompetencer, herunder tilstedeværelsen af relevante uddannelsesmuligheder i regionen.
- Tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft og samarbejder om bosætning.
- Grøn omstilling og klima, herunder bl.a. cirkulær økonomi, strategisk energiplanlægning og overskudsvarme.
- Ren jord og vand, herunder vidensdeling om pesticider og grundvand.
- Sundhedsinnovation, herunder bl.a. ulighed i sundhed og telemedicin.
- Mobilitet, kollektiv trafik, og infrastrukturprioriteringer, herunder digital infrastruktur, data og bredbåndsforbindelser.

Derudover er der lagt vægt på vigtigheden af et fortsat fokus på at udnytte fordelene ved at bo i en grænseregion, bl.a. på kulturområdet.

Udvalgenes drøftelser af FN's verdensmål og drøftelserne på dialogmøderne er inddraget i udarbejdelse af strategiudkastet, idet der samtidig er taget hensyn til, at strategien i sit udgangspunkt iht. lovgrundlaget, skal være visionspræget. Den skal samtidig kunne dække en fireårig periode og rumme, at der udarbejdes mere detaljerede og konkrete strategier inden for de enkelte strategispor. De konkrete indspil vil blive inddraget i det videre arbejde med udarbejdelse af strategier på de enkelte områder.

Strategien er under udarbejdelse i april-maj 2019. Der vedlægges et foreløbigt strategiudkast som bilag til udvalgets orientering. Udvalget for Regional Udvikling forventes at kunne behandle et høringsudkast til strategien til maj 2019, hvorefter høringsversionen skal godkendes i forretningsudvalget og regionsrådet med henblik på, at strategien kan sendes i høring i juni 2019.

Det vedlagte strategiudkast er bygget op omkring seks strategispor. Viden og analyser, det dansk-tyske og internationale samarbejde, digitalisering, samt udvikling i hele regionen vil desuden være tværgående temaer, der er relevante inden for de enkelte strategispor. Herudover indgår en beskrivelse af fælles udfordringer i Region Syddanmark samt retningsgivende regionale mål for strategisporene, som bidrager til de valgte FN-verdensmål, der udgør rammen om strategien.

## **Indstilling**

Til orientering.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Til orientering.

Pia Tørving deltog ikke i sagens behandling.

## **Bilag**

1. udkast - regional udviklingsstrategi 2020-2023

# **Punkt 11: Healthcare DENMARK - Etablering af besøgscenter for Sundheds- og Velfærdsinnovation i Odense**

19/1100

## **Sagsfremstilling**

Healthcare DENMARK (HCD) har til formål at markedsføre danske kompetencer inden for Sundheds- og Velfærdsteknologi og Life Science. Region Syddanmark har siden HCD blev stiftet i 2012 været partner sammen med bl.a. Dansk Industri, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Erhvervs-, Udenrigs-, Sundheds- og Ældreministeriet samt private virksomheder. Som led i markedsføringen tiltrækker HCD udenlandske delegationer og deltager i relevante internationale messer og eksportfremstød sammen med offentlige og private partnere. I 2017 var HCD involveret i 62 delegationer og den samlede eksporteffekt, udtrykt som summen af forventede eksportordrer, kunne ifølge HCD opgøres til kr. 143,8 mio. kr. Herudover har HCD i 2017 genereret international presseomtale, som ifølge HCD kan værdisættes til 6,2 mio. kr., sådan at den samlede værdiskabelse udgør 150 mio. kr. eller en faktor 30 i forhold til HCDs årlige basisbudget.

For at synliggøre de danske kompetencer inden for sundheds- og velfærdsteknologi har HCD ønsket at etablere et multimedie-besøgscenter, svarende til House of Green, som er etableret af det tilsvarende konsortium på Energiområdet, State of Green.

Region Syddanmark har tidligere bevilget et tilskud til konceptudvikling af besøgscenteret i Odense og til etablering af et midlertidigt besøgscenter, som nu er beliggende i Syddansk Sundhedsinnovations haller i Odense. Udover at være et internationalt udstillingsvindue for danske kompetencer inden for Sundheds- og Velfærdsteknologi, kan besøgscentret understøtte satsningen i Campus Odense-initiativet om at styrke netværk og klyngesamarbejdet om Robotteknologi og Sundheds- og Velfærdsteknologi.

HCD har efterfølgende søgt Industriens Fond om midler til etablering af centret. Ansøgningen blev understøttet af interesselikende givelser i et stærkt samarbejde mellem Region Syddanmark, University College Lillebælt sammen med Odense Kommune og Syddansk Universitet, med henblik på at indgå lejeaftale om at benytte Besøgscentret til andre formål, bl.a. møder og undervisning.

Industriens Fond har i april 2019 besluttet at bevilge 17,5 mio. kr. til etablering af et besøgscenter i Forskerparken i Odense, som kan præsentere udenlandske delegationer for danske løsninger inden for sundheds- og velfærdsteknologi.

Besøgscenteret forventes at stå færdig i 2020 og vil yderligere understøtte det innovative miljø for sundheds- og velfærdsteknologi i Region Syddanmark og Odense.

Derudover kan det nævnes, at Region Syddanmark efter indstilling fra Syddansk Vækstforum har bevilget 1 mio. kr. til kontingent til Healthcare DENMARK for perioden 2019-2021. Kontingentet er betinget af, at Healthcare DENMARK i perioden 2019-2021 fortsat er placeret i Forskerparken i Odense.

## **Indstilling**

Til orientering.

## **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Til orientering.

Pia Tørving deltog ikke i sagens behandling.

## **Punkt 12: Mødeplan**

19/550

### **Sagsfremstilling**

Følgende møder for 2019 er godkendt af anlægs- og innovationsudvalget:

Møderne afholdes torsdage, hvor intet andet er anført. Tidspunktet er henholdsvis kl. 14- ca.17 og 15- ca.18.

- Torsdag den 6. juni 2019 – kl. 15- ca.18
- Torsdag den 27. juni 2019 – kl. 14- ca.17 – Aabenraa Sygehus
- Torsdag den 5. september 2019 – kl. 14- ca.17 (Videnskabsetisk Komité 2 kl. 14.30-17)
- Torsdag den 3. oktober 2019 – kl. 14- ca.17 (Videnskabsetisk Komité 2 kl. 14.30-17) - Esbjerg
- Torsdag den 31. oktober 2019 – kl. 14- ca.17
- Onsdag den 20. november 2019 – kl. 14- ca.17 (WHINN-ugen) – WHINN, Odense. Fællesmøde med digitaliseringsudvalget.
- Torsdag den 19. december 2019 – kl. 14- ca.17 – Odense.

### **Indstilling**

Det indstilles:

At følgende mødeplan for fællesmøde med digitaliseringsudvalget og separat møde den 20. november 2019 godkendes:

- Kl. 14-15 Separat møde i anlægs- og innovationsudvalget.
- Kl. 15-16 Fællesmøde anlægs- og innovationsudvalget/digitaliseringsudvalget vedr. bl.a. digitaliseringsstrategi.
- Kl. 16-17 Separat møde i digitaliseringsudvalget.

### **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Indstilling godkendt.

Pia Tørving og Anne-Marie Palm-Johansen deltog ikke i sagens behandling.

## **Punkt 13: Eventuelt**

19/550

### **Beslutning i Anlægs- og Innovationsudvalget den 02-05-2019**

Administrationen orienterede angående offentlig-privat samarbejde om udvikling af robot.

Pia Tørving og Anne-Marie Palm-Johansen deltog ikke i sagens behandling.